

HAMİLELİKTE OFTALMİK İLAÇLARIN KULLANIMI

Op. Dr. Zeki BAYSAL¹

GİRİŞ

Gerek birinci basamak tedavi merkezlerinde olsun gerekse uzman hekim deneyiminde olsun, hamile kadınlara ilaç başlamak her hekim için düşündürücü ve zorlayıcı bir durumdur. Özellikle malpraktis davalarının arttığı son günlerde iki can taşıyan gebelere ilaç başlamak, hekimlerimizin üzerine binen sorumluluklarını iki kat artırmaktadır. Birinci basamak ya da ikinci basamak tedavi merkezlerinde ‘..hamileyim, emziriyorum. Yine de bu göz damlasını, göz kremi kullanabilir miyim?’ sorusuna mutlaka maruz kalmışızdır.

Gebelikte oftalmik ilaç kullanımı çok önemli bir konudur. Literatürde konu ile ilgili sınırlı bilgi yer almaktadır. Hayvan çalışmalarında anti-enfektif etkili preparatlar ve oftalmik kortikosteroidlerin teratojeniteye neden olduğu gösterilmiştir. Ayrıca anti-glokom ilaçları, sistemik olarak emilirlerse fetüs için potansiyel riskler oluştururlar. Hamilelikte oftalmik ilaçların kullanımı başlığı altında göz hastalıklarında sık kullanılan 6 önemli ilaç grubunu inceleyeceğiz.

1) Tanı Testlerinde Kullanılan İlaçlar

Floresein

Fundus floresein anjiyografi (FFA) testi floresein maddesinin intravenöz olarak verilip gözün damarsal sisteminin konfokal mikroskopla görüntülenmesine dayanan bir testtir. Retinal vasküler sistem ve patolojilerinin değerlendirilmesinde altın standart test olarak kullanılmaktadır. Floresein maddesi fundusdaki damarsal patolojilerin tanı ve takibinde kullanılan plasentayı geçen ve C kategorisinde yer alan bir ilaçtır.

¹ Op. Dr. Batman Bölge Devlet Hastanesi, drbaysalzeki@gmail.com

KAYNAKÇA

1. Samples JR, Meyer SM. Use of ophthalmic medications in pregnant and nursing women. *Am J Ophthalmol.* 1988;106(5):616-623. doi:10.1016/0002-9394(88)90597-1
2. Lam RF, Lai JSM, Ng JSK, Rao SK, Law RWK, Lam DSC. Topical chloramphenicol for eye infections. *Hong Kong Med J.* 2002;8(1):44-47. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11861993/>. Accessed September 25, 2020.
3. Mulhall A, De Louvois J, Hurley R. Chloramphenicol toxicity in neonates: Its incidence and prevention. *Br Med J.* 1983;287(6403):1424-1427. doi:10.1136/bmj.287.6403.1424
4. Mulhall A, Louvois J De, Hurley R. Efficacy of chloramphenicol in the treatment of neonatal and infantile meningitis: a study of 70 cases. *Lancet.* 1983;321(8319):284-287. doi:10.1016/S0140-6736(83)91697-5
5. Czeizel AE, Rockenbauer M, Sørensen HT, Olsen J. A population-based case-control teratologic study of oral chloramphenicol treatment during pregnancy. *Eur J Epidemiol.* 2000;16(4):323-327. doi:10.1023/A:1007623408010
6. Bomford JAL, Ledger JC, O'Keeffe BJ, Reiter C. Ciprofloxacin Use during Pregnancy. *Drugs.* 1993;45(3):461-462. doi:10.2165/00003495-199300453-00206
7. Schaefer C, Amoura-Elefant E, Vial T, ... AO-E journal of, 1996 undefined. Pregnancy outcome after prenatal quinolone exposure: Evaluation of a case registry of the European Network of Teratology Information Services (ENTIS). *ejog.org.* [https://www.ejog.org/article/0301-2115\(95\)02524-3/abstract](https://www.ejog.org/article/0301-2115(95)02524-3/abstract). Accessed September 25, 2020.
8. Czeizel AE, Rockenbauer M, Olsen J, Sorensen HT. A teratological study of aminoglycoside antibiotic treatment during pregnancy. *Scand J Infect Dis.* 2000;32(3):309-313. doi:10.1080/00365540050165974
9. Briggs GG, Freeman RK YS. *Drugs in Pregnancy and Lactation.* 6th Ed. Baltimore: Williams and Wilkins; 1999 - Google'da Ara.; 1999.
10. Chung CY, Kwok AKH, Chung KL. Use of ophthalmic medications during pregnancy. *Hong Kong Med J.* 2004;10(3):191-195.
11. Moore HL, Szczech GM, Rodwell DE, Kapp RW, De Miranda P, Tucker WE. Preclinical toxicology studies with acyclovir: Teratologic, reproductive and neonatal tests. *Toxicol Sci.* 1983;3(6):560-568. doi:10.1093/toxsci/3.6.560
12. Laerum OD. Toxicology of acyclovir. *Scand J Infect Dis.* 1985;17(SUPPL. 47):40-43. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/3868025/>. Accessed September 25, 2020.
13. Holliman RE. Congenital toxoplasmosis: prevention, screening and treatment. *J Hosp Infect.* 1995;30(SUPPL.):179-190. doi:10.1016/0195-6701(95)90018-7
14. Wong SY, Remington JS. Toxoplasmosis in pregnancy. *Clin Infect Dis.* 1994;18(6):853-862. doi:10.1093/clinids/18.6.853
15. Peyron F, Wallon M. Options for the pharmacotherapy of toxoplasmosis during pregnancy. *Expert Opin Pharmacother.* 2001;2(8):1269-1274. doi:10.1517/14656566.2.8.1269
16. Hovakimyan A, Cunningham ET. Ocular toxoplasmosis. *Ophthalmol Clin North Am.* 2002;15(3):327-332. doi:10.1016/S0896-1549(02)00030-5
17. Süzer Ö. (2005). Hamilelikte ilaç kullanımı. Öner Süzer (Ed.), *Süzer Farmakoloji içinde* (60). İstanbul: Klinisyen Tıp Kitapevleri
18. Lallemand F, Felt-Baeyens O, Besseghir K, Behar-Cohen F, Gurny R. Cyclosporine A delivery to the eye: A pharmaceutical challenge. *Eur J Pharm Biopharm.* 2003;56(3):307-318. doi:10.1016/S0939-6411(03)00138-3
19. Mihatsch MJ, Kyo M, Morozumi K, Yamaguchi Y, Nিকেleit V RB. The side-effects of ciclosporine-A and tacrolimus - PubMed. *Clin Nephrol.* <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/9696431/>. Published 1998. Accessed September 25, 2020.
20. Bar J, Stahl B, Hod M, Wittenberg C, Pardo J, Merlob P. Is immunosuppression therapy in renal allograft recipients teratogenic? A single-center experience. *Am J Med Genet.* 2003;116(1):31-36. doi:10.1002/ajmg.a.10817

21. Armenti VT, Moritz MJ, Davison JM. Drug safety issues in pregnancy following transplantation and immunosuppression: Effects and outcomes. *Drug Saf.* 1998;19(3):219-232. doi:10.2165/00002018-199819030-00005
22. Carmichael SL, Shaw GM. Maternal corticosteroid use and risk of selected congenital anomalies. *Am J Med Genet.* 1999;86(3):242-244. doi:10.1002/(SICI)1096-8628(19990917)86:3<242::AID-AJMG9>3.0.CO;2-U
23. Kasirsky G, Lombardi L. Comparative teratogenic study of various corticoid ophthalmics. *Toxicol Appl Pharmacol.* 1970;16(3):773-778. doi:10.1016/0041-008X(70)90083-9
24. Kooner KS, Zimmerman TJ. Antiglaucoma therapy during pregnancy--Part II. *Annals of ophthalmology.* <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/3408079/>. Published 1988. Accessed September 25, 2020.
25. Frishman WH, Chesner M. Beta-adrenergic blockers in pregnancy. *Am Heart J.* 1988;115(1 PART 1):147-152. doi:10.1016/0002-8703(88)90530-3
26. Worsham GF, Beckman EN, Mitchell EH. Sacrococcygeal Teratoma in a Neonate: Association With Maternal Use of Acetazolamide. *JAMA: The Journal of the American Medical Association.* doi:10.1001/jama.1978.03290030069029
27. Merlob P, Litwin A, Mor N. Possible association between acetazolamide administration during pregnancy and metabolic disorders in the newborn. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol.* 1990;35(1):85-88. doi:10.1016/0028-2243(90)90146-R
28. Ozawa H, Azuma E, Shindo K, Higashigawa M, Mukouhara R, Komada Y. Transient renal tubular acidosis in a neonate following transplacental acetazolamide. *Eur J Pediatr.* 2001;160(5):321-322. doi:10.1007/PL00008441
29. O'Brien WF. The role of prostaglandins in labor and delivery. *Clinics in Perinatology.* doi:10.1016/s0095-5108(18)30265-3
30. Luckas M, Bricker L. Intravenous prostaglandin for induction of labour. *Cochrane Database Syst Rev.* 2000;(4). doi:10.1002/14651858.cd002864
31. Toppozada MK. Clinical application of prostaglandins in human reproduction. *Advances in prostaglandin, thromboxane, and leukotriene research.* <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/2936186/>. Published 1985. Accessed September 25, 2020.
32. Fiscella RG, Jensen MK, Cagle GD. Precautions in use and handling of travoprost [1]. *Am J Heal Pharm.* 2003;60(5):484-485. doi:10.1093/ajhp/60.5.484
33. Enyedi LB, Freedman SF. Safety and efficacy of brimonidine in children with glaucoma. *J AA-POS.* 2001;5(5):281-284. doi:10.1067/mpa.2001.117571